

Andrei Marga, Religia in era globalizării

Editura Fundatiei pentru Studii Europene, Cluj-Napoca, 2003.

Pentru o mare parte a cercurilor academice, aparitia cartii *Religia in era globalizării* sub semnatura lui Andrei Marga a fost o reala si aproape inexplicabila surpriza. Insa, daca observam caracterul aplicat al scrierilor lui Andrei Marga si preocuparea sa pentru abordarea temelor celor mai fierbinti, care cer fundamentari si raspunsuri urgente, atunci volumul de fata vine ca o consecinta fireasca a cercetarilor teoretice si a prezentei publice a ganditorului clujean. Perioada post-revolutionara a fost pentru filosoful clujean una de o productivitate deosebita in planul creatiei filosofice si sociologice si o perioada de afirmare in viata publica româneasca si in rindul personalitatilor reformatoare din sistemul educational european.

Lista volumelor semnate de Andrei Marga cuprinde: *Herbert Marcuse. Studiu critic*, Cluj, 1980; *Cunoastere si sens. Perspective critice asupra pozitivismului*, Bucuresti, 1984; *Actiune si ratiune in conceptia lui Jurgen Habermas*, Cluj, 1985; *Introducere in filosofia contemporana*, Bucuresti, 1988; *Rationalitate, comunicare, argumentare*, Cluj, 1991; *Introducere in metodologia si argumentarea filosofica*, Cluj, 1992; *Philosophy in the Eastern Transition*, Cluj, 1993; *Explorari in actualitate*,

Cluj, 1995; *Philosophy in the Eastern Transition*, extended version, Cluj, 1995; *Filosofia unificarii europene*, Cluj, 1995; *Universitatea in tranzitie*, Cluj, 1996; *Filosofia unificarii europene*, editia a doua, extinsa, Cluj, 1997; *Academic Reform. A Case Study*, Cluj, 1997; *Reconstructia pragmatica a filosofiei*, volumul 1, Iasi, 1998; *Educatia in tranzitie*, Cluj, 1999; *Relativismul si consecintele sale*, Cluj, 1999; *Education in Transition*, Bucuresti, 2000; *Anii Reformei 1997-2000*, Cluj, 2000; *University Reform Today*, Cluj, 2001; *Anii Reformei 1997-2000*, editie definitiva, Cluj, 2001; *Filosofia unificarii europene*, editia a treia Cluj, 2001; *Bildung und Modernisierung*, Cluj, 2002; *Introducere in filosofia contemporana*, editia a doua, extinsa, Iasi, 2002; *Iesirea din trecut*, Cluj, 2002; *Filosofia unificarii europene*, editia a patra, adaugita si definitiva, Cluj, 2003.

Filosofia lui Andrei Marga este receptata ca fiind una a temelor majore si a eforturilor de a raspunde problemelor majore ale societatii românesti si ale „satului global” in care traim. „*Religia in era globalizării*” propune un raspuns la noua situatie in care se afla religia, un raspuns care revede si reconstruieste raspunsurile anterioare si le depaseste pentru a le reda relevanta pentru omul contemporan si pentru a putea produce noi solutii in contextul global.

Andrei Marga constata ca „Religia s-a globalizat cea dintâi. Reprezentari si viziuni religioase se afla de multa vreme in competitie globala. Pe de alta parte, spre religie se indreapta increderea si asteptarile majoritatii oamenilor. Religia este reazem in epocile de schimbare profunda a conditiilor vietii oamenilor. Religia a ramas resursa de motivare pentru comportamente in situatii

AUTHOR:

Lecturer Ph.D,
Department of System-
atic Philosophy, BBU,
Cluj, Romania

Author of the books:
“Fundamentalismul
religios si noul conflict al
ideologiilor”(2003)
“Experienta religioasa in
gandirea lui Dumitru
Staniloae” (2001),
“Iubirea si
transcendenta” (1999),
“O antropologie mistica”
(1996). E-mail:
sfrunza@yahoo.com

KEY WORDS:

Religion, Globalisation,
Judeo-Christian tradition,
Andrei Marga, ethos,
identity

difficile. In civilizatia europeana, in care traim, de la traditia iudeo-crestina se asteapta din nou solutiile.” De aceea, autorul nu-si propune o carte „despre religie”, ci incearca sa puna in valoare raspunsurile noi pe care traditiile religioase le pot oferi in cadrul general al provocarilor pe care le aduce era globalizarii. Autorul isi propune sa raspunda la intrebari cum ar fi: „ce inseamna de fapt si ce ne pretinde globalizarea? Care este ponderea religiei in modernitatea târzie? Care este situatia religiei si situatia religioasa a timpului nostru? Care este impactul religiilor in situatia politica a lumii de astazi si in evolutia spre unificare din Europa? Care sunt posibilitatile de evolutie din trialogul religiilor monoteiste? Ce schimbari se produc in etica in era globalizarii si care sunt mijloacele intelectuale de realizare a acestora?”.

Pornind de la premisa necesitatii eliminarii cliseelor din dezbaterile academice asupra religiilor, Andrei Marga aduce in discutie dezbaterile teologice de referinta pentru a pune in valoare resursele pe care le poate genera o pertinenta intelegere a traditiei iudeo-crestine in momentul crucial in care „umanitatea a intrat intr-o *societate globala* sau pe cale de a se globaliza”. Pe urmele lui Hans Kung, Andrei Marga considera ca punctul de plecare al reconstructiei fundamentelor umanitatii globale trebuie sa fie cel al unei etici

profunde, iar pentru aceasta este necesara o reconsiderare a „atitudinii morale fundamentale a omului”, sint necesare noi constructii si noi aprofundari filosofice sau teologice, care sa dea seama asupra valorilor si normelor pe care sa se ridice deciziile si actiunile omului contemporan. Pentru aceasta este necesara identificarea resurselor pentru valorile morale adecvate in insesi mecanismele procesului de globalizare. In acest sens, Andrei Marga considera ca „un *ethos* cu impact destul de larg, in fapt mondial, nu poate proveni astazi din alta parte decât din religie. Evolutia lumii civilizate si, inainte de aceasta, a lumii in sens cuprinzator a fost si a ramas, in aceasta era a globalizarii, in directia sporirii ponderii religiei in viata oamenilor si in evolutia societatilor.”

Religia in era globalizarii este o carte a regindirii, resistemizarii, a reconstructiei in cimpul cunostiintelor ce stau „la temelia credintei religioase” si care „formeaza de multa vreme o cultura”. Importanta solutiilor pe care religia le aduce in noul context al societatii globale este orientata de Andrei Marga spre o incercare de a recupera „filosofia ca expresie a experientei omenesti integrale” intr-o lume in care religia ocupa o pondere esentiala in constructia noilor indentitati marcate de procesele de globalizare.